

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ЛУЦЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

кафедра інформаційної діяльності та туризму

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 2.8 Інформаційні технології в галузі**

освітньо-професійна програма: «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

освітнього рівня бакалавр

галузь знань: 02 Культура і мистецтво

спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Обсяг, кредитів: 150/5

Форма підсумкового контролю: екзамен

Луцьк 2023 рік

Робоча програма «Інформаційні технології в галузі» для студентів за галуззю знань: 02 Культура та мистецтво, спеціальністю: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, освітньо-професійною програмою «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 30с.

Розробник: Васюра Р.В., викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Викладач: Васюра Р.В., викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Протокол від 28.08.2023 року № 1

Завідувач кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи

Наталія ЛЯШУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Гарант освітньо-професійної програми:

Кандидат філологічних наук

Наталія ЛЯШУК

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=9467>

Робочу програму перевірено

Заступник директора з освітньої діяльності

Інна ІВАНЮК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 5	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни обов'язкова компонента	
	Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 2	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2023-2024-й	2023-2024-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 150		3,4-й	3,4-й
	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год	10 год.
		Практичні	
		30 год	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		90 год	134 год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид семестрового контролю: залік, екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% - 60%

для заочної форми навчання – 10 % - 89%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі» поглибити професійно-практичну підготовку майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, орієнтована на формування у здобувача вищої освіти цілісного, системного уявлення щодо обраної ним спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Навчальна дисципліна формує системне уявлення про склад, призначення і суть автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій з позицій комплексної автоматизації бібліотечного виробництва, пов'язаних зі збором, обробкою, передачею та використанням документів у бібліотеках, архівах, музеях, поглибленням навичок роботи в текстових та табличних процесорах, розкриттям сутнісних аспектів застосування комп'ютерних автоматизованих інформаційних технологій для завдань пошуку наукової інформації, ознайомлення з функціональними можливостями програмних засобів, призначених для здійснення аналізу інформації.

Завданням вивчення курсу «Інформаційні технології в галузі» є: проаналізувати законодавчу базу у галузі інформаційних технологій в галузі; розкрити теоретичні положення у сфері автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем, середовище впровадження і розвитку автоматизованих бібліотечних технологій; ознайомитися з історією виникнення інформаційних технологій в галузі, їх сучасним станом; набути практичні вміння і навички використання автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій різного призначення в умовах автоматизованого бібліотечного виробництва.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- законодавчу базу у галузі інформаційної діяльності;
- теоретичні положення у сфері інформаційних технологій в галузі;
- середовище впровадження і розвиток автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій;
- принцип роботи та функціонування АБІС;
- призначення, функціональні можливості і правила використання сучасних інформаційних технологій в галузі;
- можливості використання автоматизованих бібліотечних технологій для розв'язання завдань у професійній сфері;
- основні етапи автоматизації бібліотек;
- склад технологічних процесів в основних підсистемах АБІС і принципи їх реалізації;
- практичні аспекти автоматизації технологічних процесів формування фондів, каталогізації та обслуговування користувачів у бібліотеках;
- основні функції типових АРМів у бібліотеках і вимоги до професійної підготовки фахівців;
- застосовувати знання дисципліни при навчанні та у професійній діяльності;
- здійснювати пошук необхідної інформації у бібліотечних інформаційних системах;
- основи охорони праці та техніки безпеки у бібліотеках.

вміти:

- використовувати основні системні та прикладні бібліотечні програми для вирішення практичних завдань;
- застосовувати знання дисципліни при навчанні та у професійній діяльності;
- здійснювати пошук необхідної інформації в бібліотечних інформаційних системах;
- використовувати інформаційних технологій в галузі;

- методи і засоби захисту інформації;
- аналізувати бібліотечно-бібліографічні процеси як об'єкти автоматизації;
- використовувати системний підхід при автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів;
- експлуатувати різні модулі АБІС та працювати у всіх типових АРМах, а саме: «Читач», «Комплектатор», «Каталогізатор», «Книговидача», «Адміністратор»;
- користуватися технологічними інструкціями з основних процесів формування фондів, обробки документів і обслуговування користувачів;
- створювати бібліотечно-інформаційну та бібліографічну продукцію та надавати бібліотечно-інформаційні та бібліографічні послуги в автоматизованому режимі;
- працювати з електронними каталогами;
- створювати та обробляти електронні документи.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ФК 1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.

ФК 2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.

ФК 3. Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів інформаційних, бібліотечних та архівних установ.

ФК 8. Здатність проектувати та створювати документно-інформаційні ресурси, продукти та послуги.

ФК 10. Здатність адмініструвати соціальні мережі, електронні бібліотеки та архіви.

ФК 11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організувати електронні бібліотеки та архіви.

ФК 13. Здатність опанувати і використовувати технології електронного урядування та електронного документообігу.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПРН 2. Впроваджувати та використовувати комунікаційні технології в соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології вебдизайну та вебмаркетингу.

ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності технології інформаційного менеджменту, створення і підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, методологію вивчення та задоволення культурних та інформаційних потреб користувачів.

ПРН 7. Забезпечувати ефективність функціонування документно-комунікаційних систем.

ПРН 9. Оцінювати можливості застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій для вдосконалення практик виробництва інформаційних продуктів і послуг.

ПРН 12. Застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів.

Передумови для вивчення дисципліни:

Міждисциплінарні зв'язки: вступ до спеціальності, професійна етика, сучасні технології збору, обробки та передачі інформації, архівознавство, АСПДІ тощо.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Тема 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі

Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України». Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні. Програма інформатизації Волинської області на 2017–2019 роки «Електронне урядування Волині», Регіональна програма розвитку культури, мистецтва та охорони культурної спадщини у Волинській області на 2016 – 2020 роки.

Тема 2. Загальнотеоретичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі»

Предмет, завдання, мета, зміст, структура навчальної дисципліни, її значення в підготовці фахівця бібліотечної, архівної та музейної справи. Міждисциплінарні зв'язки курсу. Базові поняття навчальної дисципліни. Джерела для вивчення дисципліни.

Тема 3. Технології захисту інформації

Поняття та види комп'ютерних злочинів. Причини поширення комп'ютерної злочинності. Поняття захисту інформації, безпеки інформаційних технологій, безпеки інформації. Випадки і причини порушення безпеки інформації. Визначення і класифікація комп'ютерних вірусів. Поняття і методи криптографічного захисту інформації. Поняття і використання цифрових підписів.

Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій

Тема 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України

Типологізація бібліотек як об'єктів автоматизації. Автоматизація підрозділів бібліотеки, бібліотеки в цілому, бібліотечної системи або мережі бібліотек. Автоматизація бібліотечних процесів: поняття, переваги, види. Роль бібліотекаря в процесах інформатизації обслуговування користувачів. Професійна підготовка бібліотечних працівників в галузі впровадження інформаційних технологій.

Тема 5. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (АБІС)

Визначення понять «автоматизована система», «автоматизована інформаційна система» (АІС), «автоматизована бібліотечно-інформаційна система» (АБІС). Основні типи АБІС, їх характеристика. Охарактеризувати складові АБІС: інформаційно-лінгвістичне, програмне, технічне, організаційно-методичне та правове забезпечення. Сутність поняття «автоматизоване робоче місце» (АРМ), повноваження та функціональні обов'язки працівників. Управління автоматизацією бібліотеки. АРМ «Адміністратор»: призначення та основні режими роботи. Загальна характеристика користувачького інтерфейсу. АРМ «Читач». Призначення та головні характеристики. Загальна характеристика користувачького інтерфейсу. АРМ «Книговидача». Загальна характеристика користувачького інтерфейсу. Режими «Читачі», «Замовлення», «Сервіс», «Допомога».

Тема 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи

Основні напрями і форми використання архівної інформації. Методика видання архівних довідок по документах, які зберігаються в архівах. Використання архівної інформації. Основні шляхи інформатизації архівної справи: світовий досвід. Входження України у міжнародний інформаційний простір. Виконання соціально-правових, генеалогічних і тематичних запитів громадян. Експозиційна робота архіву. Використання документної інформації архівів через засоби масової інформації.

Тема 7. Автоматизація інформаційно-бібліографічних процесів обслуговування

Довідково-бібліографічна служба. Креативні процеси в бібліотечно-бібліографічному обслуговуванні. Запис читачів до бібліотеки. Електронний формуляр. Віртуальна довідка. Дайджест. Служба електронної доставки документів.

Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем

Тема 8. Сервіси Internet в діяльності бібліотек.

Важливість Інтернет-сервісів для сучасного бібліотекаря. Основні інтернет-сервіси для бібліотекаря. Електронні бібліотеки та каталоги. Робота з онлайн-каталогами. Використання цифрових ресурсів. Доступ до наукових баз даних. Пошук наукової інформації. Оцінка джерел. Соціальні мережі та спільноти. Роль соціальних мереж для бібліотекаря. Спільноти для обміну досвідом. Основні завдання та функції бібліотекаря в Інтернеті. Пошук та збір інформації. Ефективні пошукові стратегії. Підтримка користувачів. Відповіді на запитання користувачів. Проведення онлайн-консультацій. Просування бібліотечних послуг. Створення веб-сторінок та блогів. Використання соціальних мереж для просування. Віртуальні засідання та вебінари. Організація та проведення віртуальних заходів. Використання інтерактивних інструментів. Електронна пошта та спілкування з користувачами. Особливості комунікації по електронній пошті. Підтримка віддаленого обслуговування. Використання онлайн-інструментів для аналізу та статистики. Моніторинг популярності ресурсів. Збір та аналіз відгуків користувачів.

Тема 9. Інформаційні технології у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі

Визначення інформаційних технологій у бібліотечній та архівній справі. Значення інформаційних технологій для поліпшення доступу до інформації. Ефективні пошукові стратегії. Огляд сучасних інструментів пошуку в бібліотеках та архівах. Використання ключових слів та фільтрів для точного пошуку. Розробка інформаційної архітектури для полегшення навігації. Підтримка користувачів через веб-сторінки. Роль веб-сторінок у наданні інформаційних ресурсів. Важливість зручного та інтуїтивно зрозумілого дизайну. Використання електронних каталогів та онлайн-ресурсів. Використання блогів у бібліотечній та архівній справі. Створення та підтримка блогів для комунікації з користувачами. Публікація новин, оглядів та рецензій на цифрові ресурси. Взаємодія з користувачами через коментарі та обговорення. Роль соціальних мереж у підтримці користувачів. Участь бібліотек та архівів у соціальних мережах. Поширення інформації та актуалізація через соціальні платформи. Взаємодія з аудиторією, вирішення запитань та надання підтримки. Тенденції та майбутнє розвитку. Перегляд новітніх тенденцій у використанні технологій в інформаційній сфері. Аналіз можливостей впровадження штучного інтелекту, віртуальної реальності та інших інновацій. Заклики до постійного вдосконалення технологічних підходів.

Тема 10. Огляд бібліотечних програм

Програма «УФД/Бібліотека». Інструкція з пошуку документів в програмі «УФД/Бібліотека». Формування бази даних читачів. Робота з електронними каталогами. База даних, внесення даних та змін до БД. Режими «Адміністратор», «Пошук», «Перегляд» та «Сервіс» тощо.

Koha – перша вільна автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС). Набір функціональних можливостей системи Koha. Модулі АБІС «Бібліотека Koha», їх характеристика. **Evergreen** – інтегрована бібліотечна система. **OpenBiblio** як проста у використанні система автоматизації бібліотек, яка містить функції традиційної АБІС: підтримка онлайн-каталогу, книговидачі, каталогізації та управління персоналом і читачами. **«Шкільна електронна бібліотека» («ШБІЦ-інфо»)**. Вирішення проблеми інформаційного забезпечення школи. Бібліотечно-інформаційний центр – модернізована шкільна бібліотека. Побудова системи «ШБІЦ-інфо».

Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів.

Наукометричні бази даних

Тема 11. Електронні і віртуальні бібліотеки

Розкрити сутність понять «віртуальна бібліотека», «цифрова бібліотека», «електронна бібліотека». Охарактеризувати мету створення електронної бібліотеки. Розкрити зміст завдань електронної бібліотеки. Охарактеризувати особливості і функціональні можливості електронної бібліотеки. Розкрити сутність та зміст поняття «оцифрування фондів». Розкрити значення електронної бібліотеки як бібліотеки майбутнього.

Тема 12. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів, музеїв

Послуги, що надаються користувачам за допомогою комп'ютерних технологій. Характеристика платних та безоплатних послуг користувачам. Основні напрямки роботи електронних каталогів, віртуальних довідкових служб, віртуальних виставок, дистанційне обслуговування різних категорій користувачів. Архівні інформаційні технології. Робота з науково-довідковим апаратом, виконання інформаційних запитів та облік використання фондів.

Тема 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності

Наукометричні бази даних відкритого доступу. Сучасні наукометричні бази, які містять інформацію про статті науковців: Web of Science, Researcher, ORCID, Scopus Author, Google Scholar. Критерії друку статей, що входять до наукометричних баз даних. Програми перевірки тексту на унікальність. Авторське право. Пристатейна бібліографія за міжнародними стандартами.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт							Форми та методи контролю знань	
	денна форма				заочна форма				
	Усьо го	аудиторна		с.р.	Усьо го	аудиторна			с.р.
Л		пр	л			пр			
Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи									
Тема 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі	12	2	2	8	12	2		10	АР: опитування СР: опрацювання понятійного апарату ІР: огляд основної літератури, підготовка презентації
Тема 2. Загальнотеоретичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі»	10	2	2	6	10			10	АР: опитування СР: опрацювання понятійного апарату ІР: огляд основної літератури, підготовка презентації
Тема 3. Технології захисту інформації	12	4	2	6	12	2		10	АР: опитування СР: опрацювання понятійного апарату ІР: огляд основної літератури, підготовка презентації
Разом за змістовим модулем 1	34	8	6	20	34	4		30	
Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій									
Тема 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України	9	2	2	5	9			9	АР: опитування СР: бесіда ІР: захист реферата огляд додаткової літератури
Тема 5. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (АБІС)	9	2	2	5	9	2		7	АР: опитування СР: бесіда ІР: захист реферата огляд додаткової літератури
Тема 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи	8	2	2	4	8		2	6	АР: опитування СР: бесіда ІР: захист реферата
Тема 7. Автоматизація інформаційно-бібліографічних процесів обслуговування	8	2	2	4	8			8	АР: опитування СР: бесіда ІР: складання глосарія
Разом за змістовим модулем 2	34	8	8	18	34	2	2	30	
Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем									
Тема 8 Сервіси Internet в діяльності бібліотек.	16	4	2	10	16	2		14	АР: опитування СР: бесіда ІР: виконання ІНДЗ, складання глосарія
Тема 9. Інформаційні	16	2	4	10	16		2	14	АР: опитування

технологій у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі									СР: бесіда ІР: виконання ІР: захист реферата
Тема 10. Огляд бібліотечних програм	16	2	2	12	16			16	АР: опитування СР: бесіда ІР: виконання ІНДЗ,
Разом за змістовим модулем 3	48	8	8	32	48	2	2	44	
Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів. Наукометричні бази даних									
Тема 11. Електронні і віртуальні бібліотеки	12	2	4	6	12			12	АР: опитування СР: бесіда ІР: захист реферата
Тема 12. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів, музеїв	10	2	2	6	10			10	АР: опитування СР: бесіда ІР: виконання ІНДЗ
Тема 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності	12	2	2	8	12	2	2	10	АР: опитування СР: бесіда ІР: виконання ІНДЗ складання глосарія
Разом за змістовим модулем 4	34	6	8	20	34	2	2	32	
Усього годин	150	30	30	90	150	10	6	134	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Інформаційні технології в галузі»

Разом: 150 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 90 год.

1 семестр

Модулі	Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи			Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій			
	1	2	3	4	5	6	7
Лекції							
Теми лекцій	Тема 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі	Тема 2. Загальнотеорет ичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі»	Тема 3. Технології захисту інформації	Тема 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України	Тема 5. Автоматизова ні бібліотечно- інформаційні системи (АБІС)	Тема 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи	Тема 7. Автоматизація інформаційно- бібліографічних процесів обслуговування
Теми практичних занять	Тема 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі	Тема 2. Загальнотеорет ичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі»	Тема 3. Технології захисту інформації	Тема 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України	Тема 5. Автоматизова ні бібліотечно- інформаційні системи (АБІС)	Тема 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи	Тема 7. Автоматизація інформаційно- бібліографічних процесів обслуговування
Самостійна робота	2	2	2	2	2	2	3

ІНДЗ		20 балів
Види поточного контролю		Модульний контроль (40 балів)
Підсумковий контроль		Залік

2 семестр

Модулі	Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем			Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів. Наукометричні бази даних		
	1	2	3	4	5	6
Лекції						
Теми лекцій	Тема 8. Сервіси Internet в діяльності бібліотек.	Тема 9. Інформаційні технологій у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі	Тема 10. Огляд бібліотечних програм	Тема 11. Електронні і віртуальні бібліотеки	Тема 12. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів. музеїв	Тема 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності
Теми практичних занять	Тема 8. Сервіси Internet в діяльності бібліотек.	Тема 9. Інформаційні технологій у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі	Тема 10. Огляд бібліотечних програм	Тема 11. Електронні і віртуальні бібліотеки	Тема 12. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів. музеїв	Тема 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності
Самостійна робота	2	3	3	2	2	3

ІНДЗ	20 балів
Види поточного контролю	Модульний контроль (40 балів)
Підсумковий контроль	Екзамен

4.3. Форми організації занять
4.3.1. Теми практичних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
I семестр		
Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи		
1	<p>Практичне заняття № 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, завдання, мета, зміст, структура навчальної дисципліни. 2. Значення дисципліни в підготовці фахівця бібліотечної, архівної та музейної справи. 3. Міждисциплінарні зв'язки курсу. 4. Базові поняття навчальної дисципліни. 5. Джерела для вивчення дисципліни. <p>Практичне завдання: Підготувати реферат про один вид офісної техніки, його використання в дисципліні «Інформаційні технології в галузі»</p>	2
2	<p>Практичне заняття № 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України». 2. Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні. 3. Програма інформатизації Волинської області на 2017–2019 роки «Електронне урядування Волині», 4. Регіональна програма розвитку культури, мистецтва та охорони культурної спадщини у Волинській області на 2016 – 2020 роки. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Зробити конспект законодавчих та нормативно-правових документів з питань інформаційної, бібліотечної та архівної справи</p>	2
3	<p>Практичне заняття № 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття захисту інформації, безпеки інформаційних технологій, безпеки інформації. 2. Поняття та види комп'ютерних злочинів. 3. Визначення і класифікація комп'ютерних вірусів. 4. Поняття і методи криптографічного захисту інформації. 5. Поняття і використання цифрових підписів. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Написати реферат з питання захисту інформації</p>	2
Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій		
4	<p>Практичне заняття № 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Важливість застосування інформаційних технологій у бібліотечній роботі 2. 2.Інформатизація бібліотек: досягнення, проблеми, перспективи 3. 3.Програмні системи для автоматизації бібліотек 4. 4.Використання Internet – технологій в роботі бібліотеки 5. 5.Електронна бібліотека як перспективний засіб організації доставки документів та обслуговування по МБА <p>Практичне завдання: Набрати текст про діяльність відділу інформаційно-бібліографічної та консультативної роботи Волинської обласної бібліотеки для юнацтва</p>	2
5	Практичне заняття № 5	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні типи АБІС, їх характеристика. 2. Складові АБІС: інформаційно-лінгвістичне, програмне, технічне, організаційно-методичне та правове забезпечення. 3. Сутність поняття «автоматизоване робоче місце» (АРМ), повноваження та функціональні обов'язки працівників. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Написати реферат на тему «Довідково-бібліографічна робота бібліотеки»</p>	
6	<p>Практичне заняття № 6.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні шляхи інформатизації архівної справи: світовий досвід. Входження України у міжнародний інформаційний простір. 2. Виконання соціально-правових, генеалогічних і тематичних запитів громадян. 3. Використання документної інформації архівів через засоби масової інформації. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати список джерел про роботу Волинського обласного архіву</p>	2
7	<p>Практичне заняття № 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Довідково-бібліографічна служба. 2. Креативні процеси в бібліотечно-бібліографічному обслуговуванні. 3. Запис читачів до бібліотеки. Електронний формуляр. 4. Віртуальна довідка. Дайджест. 5. Служба електронної доставки документів. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Ознайомитися з наповненням сайту будь-якої бібліотеки, архіву, музею тощо</p>	2
II семестр		
Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем		
8	<p>Практичне заняття № 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика та безпека в Інтернеті для бібліотекаря. 2. Захист особистої інформації користувачів. 3. Правила використання інформації з Інтернету. 4. Попередження інформаційної маніпуляції та фейків. <p>Практичне завдання: Відвідати та практично ознайомитися у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки з АБІС.</p>	2
9	<p>Практичне заняття № 9, №10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз інструментів пошуку <ul style="list-style-type: none"> ✓ Оберіть декілька інструментів пошуку в бібліотеках та архівах. ✓ Оцініть їхню ефективність та можливості фільтрації результатів. 2. Вивчення веб-сторінок бібліотек та архівів <ul style="list-style-type: none"> ✓ Оберіть одну бібліотеку та один архів і дослідіть їхні веб-сторінки. ✓ Оцініть зручність навігації, наявність електронних каталогів та доступність онлайн-ресурсів. 3. Створення блогу <ul style="list-style-type: none"> ✓ Створіть власний блог, присвячений темам інформаційних технологій у бібліотечній та архівній справі. ✓ Напишіть публікацію про важливість використання блогів для комунікації з користувачами. 4. Дослідження соціальних мереж <ul style="list-style-type: none"> ✓ Оберіть соціальну мережу та вивчіть активність бібліотек чи архівів на цій платформі. ✓ Оцініть ефективність їхньої взаємодії з користувачами через 	4

	<p>коментарі та обговорення.</p> <p>5. Аналіз інновацій</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Розгляньте останні тенденції використання штучного інтелекту та віртуальної реальності в інформаційній сфері. ✓ Сформулюйте своє бачення можливостей цих інновацій для бібліотек та архівів. <p>6. Презентація результатів</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте коротку презентацію результатів вашого дослідження. ✓ Обговоріть висновки та можливі області вдосконалення в сфері інформаційних технологій. 	
10	<p>Практичне заняття № 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koha – перша вільна автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС). Набір функціональних можливостей системи Koha. Модулі АБІС «Бібліотека Koha», їх характеристика. 2. Evergreen – інтегрована бібліотечна система. 3. OpenBiblio як проста у використанні система автоматизації бібліотек, яка містить функції традиційної АБІС: підтримка онлайн-каталогу, книговидачі, каталогізації та управління персоналом і читачами. «Шкільна електронна бібліотека» («ШБЦ-інфо»). Вирішення проблеми інформаційного забезпечення школи. Бібліотечно-інформаційний центр – модернізована шкільна бібліотека. Побудова системи «ШБЦ-інфо». <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати реферат про будь-яку АБІС</p>	2
<p>Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів.</p> <p>Наукометричні бази даних</p>		
11	<p>Практичне заняття № 12. №13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика платних та безоплатних послуг користувачам. 2. Основні напрямки роботи електронних каталогів, віртуальних довідкових служб, віртуальних виставок, дистанційне обслуговування різних категорій користувачів. 3. Архівні інформаційні технології. 4. Робота з науково-довідковим апаратом, виконання інформаційних запитів та облік використання фондів. <p>Завдання для самостійного опрацювання: Проаналізувати послуги, якими Ви користувались в бібліотеках, архівах, музеях, пропозиції щодо додаткових послуг</p>	4
12	<p>Практичне заняття № 14.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями і форми використання архівної інформації. 2. Методика видання архівних довідок по документах, які зберігаються в архівах. 3. Використання архівної інформації. 4. Виконання соціально-правових, генеалогічних і тематичних запитів громадян. 5. Використання документної інформації архівів через засоби масової інформації. <p>Практичне завдання: Підготувати реферат на тему: «Автоматизоване робоче місце фахівця з інформаційної (бібліотечної, архівної справи)»</p>	2
13	<p>Практичне заняття № 15.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні наукометричні бази, які містять інформацію про статті 	2

	<p>науковців: Web of Science, Researcher, ORCID, Scopus Author, Google Scholar.</p> <p>2. Критерії друку статей, що входять до наукометричних баз даних.</p> <p>3. Програми перевірки тексту на унікальність. Авторське право.</p> <p>4. Пристатейна бібліографія за міжнародними стандартами.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати статтю з теми дисципліни «Інформаційні технології в галузі»</p>	
Разом		30
Заочна форма навчання		
№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій		
1	<p>Практичне заняття № 1.</p> <p>6. Довідково-бібліографічна служба.</p> <p>7. Креативні процеси в бібліотечно-бібліографічному обслуговуванні.</p> <p>8. Запис читачів до бібліотеки. Електронний формуляр.</p> <p>9. Віртуальна довідка. Дайджест.</p> <p>10. Служба електронної доставки документів.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Ознайомитися з наповненням сайту будь-якої бібліотеки, архіву, музею тощо</p>	2
Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем		
2	<p>Практичне заняття № 2.</p> <p>1. Етика та безпека в Інтернеті для бібліотекаря.</p> <p>2. Захист особистої інформації користувачів.</p> <p>3. Правила використання інформації з Інтернету.</p> <p>4. Попередження інформаційної маніпуляції та фейків.</p> <p>Практичне завдання: Відвідати та практично ознайомитися у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки з АБІС</p>	2
Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів. Наукометричні бази даних		
3	<p>Практичне заняття № 3.</p> <p>1. Сучасні наукометричні бази, які містять інформацію про статті науковців: Web of Science, Researcher, ORCID, Scopus Author, Google Scholar.</p> <p>2. Критерії друку статей, що входять до наукометричних баз даних.</p> <p>3. Програми перевірки тексту на унікальність. Авторське право.</p> <p>4. Пристатейна бібліографія за міжнародними стандартами.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати статтю з теми дисципліни «Інформаційні технології в галузі»</p>	2
Разом		6

4.3.3. Індивідуальні завдання

І семестр

Підготовка реферату, повідомлення із тем:

Тема 1. Зв'язок дисципліни «Інформаційні технології в галузі» з інформаційною, бібліотечною та архівною справою.

Тема 2. Бібліотека як об'єкт автоматизації. Цілі, завдання, принципи і напрями автоматизації бібліотечно-інформаційної діяльності.

Тема 3. Соціальні наслідки автоматизації діяльності бібліотек. Ефективність автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій.

- Тема 4. Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи.
Розвиток, досягнення, проблеми і перспективи автоматизації бібліотек України.
- Тема 5. Особливості впровадження автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій за кордоном, основні тенденції.
- Тема 6. Міжнародна співпраця у сфері автоматизації бібліотек.
- Тема 7. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи як комплекс автоматизованих робочих місць. Модульність і інтегрованість АБІС.
- Тема 8. Бази даних в структурі автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем, їх види.
- Тема 9. Фактографічні, бібліографічні і повнотекстові бази даних в структурі автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем.
- Тема 10. Значення електронного каталогу (ЕК) в процесі автоматизації бібліотечно-інформаційної діяльності.
- Тема 11. Електронний каталог як сукупність бібліографічних і лексикографічних баз даних.
- Тема 12. Бібліографічний формат MARC : визначення, функції і історія розробок. Міжнародний комунікативний формат UNIMARC, національні формати(USMARC, UKMARC, CANMARC, INTERMARC та ін.).
- Тема 13. Сумісність бібліографічних форматів, конвертація бібліографічних записів.
- Тема 14. Автоматизовані технології формування фондів бібліотек.
- Тема 15. Електронна каталогізація.
- Тема 16. Роль Відкритого Програмного Забезпечення у Розвитку Автоматизованих Бібліотечно-Інформаційних Систем.
- Тема 17. Вплив Штучного Інтелекту на Розвиток Автоматизованих Бібліотечно-Інформаційних Систем
- Тема 18. Інтеграція Автоматизованих Бібліотечно-Інформаційних Систем з Іншими Інформаційними Технологіями.
- Тема 19. Розвиток та Тенденції Автоматизованих Бібліотечно-Інформаційних Систем: Порівняння Поколінь.
- Тема 20. Ефективність Використання Сучасних ІТ-Засобів у Процесах Каталогізації та Індексації Інформаційних Ресурсів.
- Тема 21. Віртуальні Бібліотеки та Їх Вплив на Автоматизацію Процесів Доступу до Інформації.
- Тема 22. Оптимізація Процесів Взаємодії з Користувачами через Інтерактивні Інтерфейси.
- Тема 23. Інтеграція ІТ-Засобів у Процеси Бібліографічного Опису та Аналізу Інформаційних Ресурсів.
- Тема 24. Безпека та Конфіденційність У Системах Автоматизації Інформаційно-Бібліотечних Процесів.
- Тема 25. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України.

Індивідуальні завдання

II семестр

Підготовка реферату, повідомлення із тем:

- Тема 1. Роль Електронних Ресурсів у Забезпеченні Доступу до Інформації: Від Онлайн-Книг до Баз Даних
- Тема 2. Стратегія і тактика пошуку інформації. Формування пошукового образу запиту.
- Тема 3. Використання Соціальних Мереж для Розвитку Бібліотечної Спільноти
- Тема 4. Роль Facebook, Twitter, та Instagram у популяризації бібліотечних послуг та подій.
- Тема 5. Ефективність Використання Електронних Каталогів у Бібліотеках: Від Пошуку Книг до Покращення Обслуговування.
- Тема 6. Онлайн-Послуги Бібліотек: Від Віртуальних Екскурсій до Віддалених Консультацій.

- Тема 7. Безпека та Конфіденційність в Бібліотечному Інтернет-просторі.
- Тема 8. Інновації у Бібліотечному Маркетингу: Від Віртуальних Виставок до Блогів.
- Тема 9. Автоматизація міжбібліотечного абонементу (МБА).
- Тема 10. Особливості автоматизації адміністративно-управлінських підрозділів бібліотек.
- Тема 11. Використання комп'ютерних мереж у бібліотечній діяльності.
- Тема 12. Сервіси Інтернет в діяльності бібліотекаря.
- Тема 13. Електронні документи в структурі автоматизованої бібліотеки.
- Тема 14. Специфіка формування фондів електронних документів(ЕД).
- Тема 15. Електронна доставка документів (ЕДД) як форма обслуговування.
- Тема 16. Проблеми авторського права на електронні документи.
- Тема 17. Вплив Віртуальних Турів на Розвиток Музеїв: Аналіз Інноваційних Форм Роботи.
- Тема 18. Інтерактивність та Електронні Виставки у Сучасних Бібліотеках: Аналіз Інноваційних Підходів.
- Тема 19. Інновації в Діяльності Архівів: Від Цифрових Архівів до Проєктів Відновлення.
- Тема 20. Технологічні Рішення в Організації Музейних Експозицій: Сучасні Підходи та Вплив на Відвідувачів.
- Тема 21. Електронні Засоби Комунікації в Архівній Справі: Вплив Та Тенденції.
- Тема 22. Мультимедійні Технології в Бібліотечних Послугах: Інновації та Взаємодія з Читачами.
- Тема 23. Трансформація Бібліотечних Послуг: Аналіз Інновацій в Організації та Наданні Послуг.
- Тема 24. Тенденції та Інновації у Розвитку Наукометричних Баз Даних
- Тема 25. Наукометричні Бази Даних: Огляд Та Аналіз Основних Понять

Робота над рефератом має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають: складання плану; виявлення джерельно-історіографічної бази обраної проблеми. Для того щоб написати змістовний реферат/ підготувати презентацію, студент повинен глибоко опрацювати джерела, ґрунтовно вивчити літературу з обраної теми.

Обсяг реферату до 12 друкованих сторінок.

Структура реферату виглядає таким чином:

- а) вступ, який містить обґрунтування теми, цілі роботи, огляд історіографії та джерел,
- б) змістовна частина, де розкриваються ключові питання дослідження,
- в) заключення, яке містить головні висновки автора,
- г) список літератури, що була використана,
- д) додатки, які не є обов'язковими, але іноді можуть бути доцільними і оформлятися у вигляді таблиць, схем, ілюстрацій.

Слід підкреслити, що при оцінці реферату викладач враховує не лише якість змісту тексту, але й весь хід його захисту студентом. Тому автор доповіді повинен вільно володіти опрацьованим матеріалом, дати відповіді на додаткові запитання викладача або студентів, показати вміння науково аргументувати свої власні міркування, обґрунтувати висновки у висвітленій темі.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ дослідження з тематики у вигляді реферату із прилюдним захистом (**15 балів**);
- ✓ конспект із теми за планом, який студент розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (**2 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис (**2 бали**);
- ✓ опрацювання понятійного апарату (**3 балів**).

Критерії оцінювання ІНДЗ (реферат)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Складання плану	2 бали
2.	Використання першоджерел, аналіз їх суті та змісту	5 балів
3.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи	3 бал
5.	Висновки, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	5 бали
Разом		15 балів

4.3.2. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
I семестр		
Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи		
1	Самостійна робота № 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України». Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні. Програма інформатизації Волинської області на 2017–2019 роки «Електронне урядування Волині», Регіональна програма розвитку культури, мистецтва та охорони культурної спадщини у Волинській області на 2016 – 2020 роки. Завдання для самостійного опрацювання: Зробити конспект законодавчих та нормативно-правових документів з питань інформаційної, бібліотечної та архівної справи	8
2	Самостійна робота № 2. Загальнотеоретичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі» Предмет, завдання, мета, зміст, структура навчальної дисципліни, її значення в підготовці фахівця бібліотечної, архівної та музейної справи. Міждисциплінарні зв'язки курсу. Базові поняття навчальної дисципліни. Джерела для вивчення дисципліни. Завдання для самостійного опрацювання: Зробити глосарій з 30 слів з питань інформаційної, бібліотечної та архівної справи	6
3	Самостійна робота № 3. Технології захисту інформації Поняття та види комп'ютерних злочинів. Причини поширення комп'ютерної злочинності. Поняття захисту інформації, безпеки інформаційних технологій, безпеки інформації. Випадки і причини порушення безпеки інформації. Визначення і класифікація комп'ютерних вірусів. Поняття і методи криптографічного захисту інформації. Поняття і використання цифрових підписів. Завдання для самостійного опрацювання: Написати реферат з питання захисту інформації	6
Разом за 1 змістовим модулем		20
Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій		
4	Самостійна робота № 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України	5

	<p>Типологізація бібліотек як об'єктів автоматизації. Автоматизація підрозділів бібліотеки, бібліотеки в цілому, бібліотечної системи або мережі бібліотек. Автоматизація бібліотечних процесів: поняття, переваги, види. Роль бібліотекаря в процесах інформатизації обслуговування користувачів. Професійна підготовка бібліотечних працівників в галузі впровадження інформаційних технологій.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Вивчити питання автоматизації бібліотек Волинської області</p>	
5	<p>Самостійна робота № 5. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (АБІС)</p> <p>Визначення понять «автоматизована система», «автоматизована інформаційна система» (АІС), «автоматизована бібліотечно-інформаційна система» (АБІС). Основні типи АБІС, їх характеристика. Охарактеризувати складові АБІС: інформаційно-лінгвістичне, програмне, технічне, організаційно-методичне та правове забезпечення. Сутність поняття «автоматизоване робоче місце» (АРМ), повноваження та функціональні обов'язки працівників.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Написати реферат на тему «Довідково-бібліографічна робота бібліотеки»</p>	5
6	<p>Самостійна робота № 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи</p> <p>Методика видання архівних довідок по документах, які зберігаються в архівах. Використання архівної інформації. Основні шляхи інформатизації архівної справи: світовий досвід. Вхідження України у міжнародний інформаційний простір. Виконання соціально-правових, генеалогічних і тематичних запитів громадян. Експозиційна робота архіву. Використання документної інформації архівів через засоби масової інформації.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати список джерел про роботу Волинського обласного архіву</p>	4
7	<p>Самостійна робота № 7. Автоматизація інформаційно-бібліографічних процесів обслуговування</p> <p>Довідково-бібліографічна служба. Креативні процеси в бібліотечно-бібліографічному обслуговуванні. Запис читачів до бібліотеки. Електронний формуляр. Віртуальна довідка. Дайджест. Служба електронної доставки документів.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Самостійно ознайомитися з наповненням сайту будь-якої бібліотеки, архіву, музею тощо</p>	4
Разом за 2 змістовим модулем		18
II семестр		
Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем		
8	<p>Самостійна робота № 7. Сервіси Інтернет в діяльності бібліотек.</p> <p>Електронні бібліотеки та каталоги. Робота з онлайн-каталогами. Використання цифрових ресурсів. Пошук наукової інформації. Соціальні мережі та спільноти. Роль соціальних мереж для бібліотекаря. Основні завдання та функції бібліотекаря в Інтернеті. Пошук та збір інформації. Ефективні пошукові стратегії. Проведення онлайн-консультацій. Віртуальні засідання та вебінари. Організація та проведення віртуальних заходів. Електронна пошта та спілкування з користувачами. Особливості комунікації по електронній пошті. Підтримка віддаленого обслуговування. Моніторинг популярності ресурсів. Збір та аналіз відгуків користувачів.</p>	10

	Завдання для самостійного опрацювання: Автоматизована бібліотечно-інформаційна система Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки	
9.	<p>Тема 9. Інформаційні технології у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі</p> <p>Визначення інформаційних технологій у бібліотечній та архівній справі. Значення інформаційних технологій для поліпшення доступу до інформації. Ефективні пошукові стратегії. Огляд сучасних інструментів пошуку в бібліотеках та архівах. Використання ключових слів та фільтрів для точного пошуку. Розробка інформаційної архітектури для полегшення навігації. Підтримка користувачів через веб-сторінки. Роль веб-сторінок у наданні інформаційних ресурсів. Важливість зручного та інтуїтивно зрозумілого дизайну. Використання електронних каталогів та онлайн-ресурсів. Використання блогів у бібліотечній та архівній справі. Створення та підтримка блогів для комунікації з користувачами. Публікація новин, оглядів та рецензій на цифрові ресурси. Взаємодія з користувачами через коментарі та обговорення. Роль соціальних мереж у підтримці користувачів. Участь бібліотек та архівів у соціальних мережах. Поширення інформації та актуалізація через соціальні платформи. Взаємодія з аудиторією, вирішення запитань та надання підтримки. Тенденції та майбутнє розвитку. Перегляд новітніх тенденцій у використанні технологій в інформаційній сфері. Аналіз можливостей впровадження штучного інтелекту, віртуальної реальності та інших інновацій. Заклики до постійного вдосконалення технологічних підходів.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання Створення блогу Створіть власний блог, присвячений темам інформаційних технологій у бібліотечній та архівній справі. Напишіть публікацію про важливість використання блогів для комунікації з користувачами.</p>	10
10	<p>Самостійна робота № 9. Огляд бібліотечних програм</p> <p>Koha – перша вільна автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС). Набір функціональних можливостей системи Koha. Модулі АБІС «Бібліотека Koha», їх характеристика. Evergreen – інтегрована бібліотечна система. OpenBiblio як проста у використанні система автоматизації бібліотек, яка містить функції традиційної АБІС: підтримка онлайн-ового каталогу, книговидачі, каталогізації та управління персоналом і читачами. «Шкільна електронна бібліотека» («ШБІЦ-інфо»). Вирішення проблеми інформаційного забезпечення школи. Бібліотечно-інформаційний центр – модернізована шкільна бібліотека. Побудова системи «ШБІЦ-інфо».</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати реферат про будь-яку АБІС</p>	12
Разом за 3 змістовим модулем		32
Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів. Наукометричні бази даних		
11	<p>Самостійна робота № 10. Електронні і віртуальні бібліотеки</p> <p>Розкрити сутність понять «віртуальна бібліотека», «цифрова бібліотека», «електронна бібліотека». Охарактеризувати мету створення електронної бібліотеки. Розкрити зміст завдань електронної бібліотеки. Розкрити сутність та зміст поняття «оцифрування фондів». Розкрити значення електронної бібліотеки як бібліотеки майбутнього.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Реферативно охарактеризувати</p>	6

	особливості і функціональні можливості електронної бібліотеки	
12	<p>Самостійна робота № 11. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів, музеїв</p> <p>Послуги, що надаються користувачам за допомогою комп'ютерних технологій. Характеристика платних та безоплатних послуг користувачам. Основні напрямки роботи електронних каталогів, віртуальних довідкових служб, віртуальних виставок, дистанційне обслуговування різних категорій користувачів. Архівні інформаційні технології. Робота з науково-довідковим апаратом, виконання інформаційних запитів та облік використання фондів.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Проаналізувати послуги, якими Ви користувались в бібліотеках, архівах, музеях, пропозиції щодо додаткових послуг</p>	6
13	<p>Самостійна робота № 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності</p> <p>Наукометричні бази даних відкритого доступу. Сучасні наукометричні бази, які містять інформацію про статті науковців: Web of Science, Researcher, ORCID, Scopus Author, Google Scholar. Критерії друку статей, що входять до наукометричних баз даних. Програми перевірки тексту на унікальність. Авторське право. Пристатейна бібліографія за міжнародними стандартами.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: Підготувати статтю з теми дисципліни «Інформаційні технології в галузі»</p>	8
Разом за 4 змістовим модулем		20
Разом		90

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

I семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Форми контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інформаційної, бібліотечної та архівної справи			
Тема 1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі (8 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2,5	II-III
Тема 2. Загальнотеоретичні та методичні засади дисципліни «Інформаційні технології в галузі» (6 год.)	Співбесіда, складання глосарію	2,5	IV-VI
Тема 3. Технології захисту інформації (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2	VII-IX
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 7 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Бібліотека як об'єкт інформаційних технологій			
Тема 4. Розвиток, досягнення та перспективи автоматизації бібліотек України (5 год.)	Співбесіда опрацювання основної літератури	2	X-XI
Тема 5. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (АБІС) (5 год.)	Співбесіда, опрацювання додаткової літератури	2	XII-XII
Тема 6. Інформатизація як комплексна система заходів вдосконалення архівної справи (4 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2	XIII- XIV
Тема 7. Автоматизація інформаційно-бібліографічних процесів обслуговування (4 год.)	Співбесіда, опрацювання додаткової літератури	2	XIV-XV
<i>Всього: 18 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
<i>Разом: 38 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>		

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

II семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Форми контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 3. Характеристика автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем			
Тема 7. Сервіси Інтернет в діяльності бібліотекаря (10 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2	II-III
Тема 9. Інформаційні технології у сфері інформаційної бібліотечної та архівної справи: ефективні пошукові стратегії та підтримка користувачів через веб-сторінки, блоги та соціальні мережі (10 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	3	IV-VI

Тема 9. Огляд бібліотечних програм (12 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	3	VII-IX
<i>Всього: 32 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 4. Реорганізації та модернізації процесів обслуговування відвідувачів. Наукометричні бази даних			
Тема 10. Електронні і віртуальні бібліотеки (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2	X-XI
Тема 11. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів. музеїв (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	2	XII-XIII
Тема 13. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності (8 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	3	XV
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 7 балів</i>		
<i>Разом: 90 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

При вивченні навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі» використовуються комплекс загальних методів навчання: словесні (лекція; опитування, бесіда на семінарських заняттях); наочні (ілюстрування (презентація PowerPoint) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; дослідницькі (виконання ІНДЗ); методи самостійної роботи (опрацювання тем, першоджерел по темах, складання глосарія найуживаніших термінів до тем) тощо.

5.2. Інклюзивні методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі» використовуються спеціальні інклюзивні методи навчання:

метод використання цифрового наративу (цифрові тексти, презентації, розповіді, розміщені на блогах, відеокліпи, анімаційні фільми, відеоблоги, фотоколажі, описи подій в соцмережах, ігрові квести та ін.;

методи забезпечення доступності інформації в різних форматах (збільшений шрифт, електронний формат);

методи структурування навчальної інформації за фреймовою моделлю (сегменти в визначеній послідовності виводяться на екран і супроводжуються поясненнями з розкриттям змісту кожного фрейму інформації);

методи самостійної роботи (індивідуальна робота та діяльність у групах і парах) (індивідуальна робота студентів базуються на освоєнні певної частини матеріалу за допомогою різних дидактичних і технічних засобів (наочного матеріалу, підручників, SMART-технологій (мережевих, мобільних, інформаційних технологій; робота в групах, парах використовується на етапах повторення або закріплення (запам'ятовування, застосування) матеріалу).

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 4 змістовних модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною системою.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Загальна сума балів поточного контролю складається з балів, які отримує студент за певну навчальну діяльність – підготовку та виступи та виконання практичних завдань (25 балів); виконання та захист індивідуальних завдань (20 балів) і завдань самостійної роботи (15 балів).

Модульний контроль. Модульний контроль є складником поточного контролю і здійснюється у формі виконання студентом тестів модульних робіт.

За відповідь на семінарському (практичному/лабораторному) занятті виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Розподіл балів між окремими темами здійснюється залежно від складності й актуальності теми, що вивчається. Викладач може визначати розподіл балів, які отримують студенти, об'єднавши теми змістового модуля.

Загалом, за всі якісно виконані завдання студент може набрати 25 балів.

У період екзаменаційної сесії викладач визначає суму і середню оцінку поточного контролю та проводить переведення оцінок в бали згідно зі шкалою конвертування (max = 25 балів).

Самостійна робота. Максимальна кількість балів ставиться за якість виконання самостійних завдань та вміння їх представити. Наприклад: після виконання самостійно певного завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 13-15 балів, за «добре» – 7-10 балів, «задовільно» – 3-6 балів, «незадовільно» – 0-2 балів.

Індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу ставиться за вчасне, якісне, добросовісне її виконання. Наприклад: після виконання індивідуального завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 15-20 балів, за «добре» – 10-14 балів, «задовільно» – 4-9 балів, «незадовільно» – 0-3 балів. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з цієї дисципліни.

Модульний контроль. Модульні контрольні роботи містять 2 варіанти по 20 тестових питань. За результатами виконання тестових завдань загальна кількість балів не може перевищувати 40 балів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль запроваджується з метою оцінки результатів навчання студентів і проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, в період екзаменаційної сесії, що проводиться згідно з навчальним планом.

Екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості робиться запис: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, де формою контролю є екзамен, виставляється без складання екзамену за результатами поточного і модульного контролю (якщо такий передбачений програмою навчальної дисципліни) у випадку, якщо студент успішно виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, і набрав при цьому не менше 75 балів.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

**Розподіл балів, які отримують студенти
I семестр**

Поточне оцінювання та самостійна робота							Самост. робота	Інд. робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль
Змістові модулі (маx = 25 балів)										Заг. кількість бал
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7				
4	4	4	4	4	4,5	4,5	15	20	40	100

**Розподіл балів, які отримують студенти
II семестр**

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самост. робота	Інд. робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль
Змістові модулі (маx = 25 балів)									Заг. кількість балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13				
4,5	4,5	4	4	4	4	15	20	40	100

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Сучасна державна інформаційна політика в галузі технологій в галузі.
2. Нормативно-правова база інформаційної діяльності.
3. Міждисциплінарні зв'язки курсу «Інформаційні технології в галузі».
4. Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України».
5. Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні.
6. Регіональна програма розвитку культури, мистецтва та охорони культурної спадщини у Волинській області на 2016 – 2020 роки.
7. Предмет, завдання, мета навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі».
8. Структура навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі».
9. Базові поняття навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі».
10. Професійна підготовка бібліотечних працівників в галузі впровадження інформаційних технологій.
11. Технології захисту інформації.
12. Поняття та види комп'ютерних злочинів.
13. Причини поширення комп'ютерної злочинності.
14. Поняття захисту інформації, безпеки інформаційних технологій, безпеки інформації.
15. Випадки і причини порушення безпеки інформації.
16. Визначення і класифікація комп'ютерних вірусів.
17. Умови та охорона праці і техніка безпеки користувачів автоматизованої інформаційно-пошукової системи.
18. Організація робочих місць при створенні автоматизованої пошукової системи.
19. Типологізація бібліотек як об'єктів автоматизації.
20. Автоматизація підрозділів бібліотеки, бібліотеки в цілому, бібліотечної системи або мережі бібліотек.
21. Автоматизація бібліотечних процесів: поняття, переваги, види.

22. Роль бібліотекаря в процесах інформатизації обслуговування користувачів.
23. Основні типи АБІС, їх характеристика.
24. Охарактеризувати складові АБІС: інформаційно-лінгвістичне, програмне, технічне, організаційно-методичне та правове забезпечення.
25. Сутність поняття «автоматизоване робоче місце» (АРМ).
26. Автоматизація інформаційно-бібліографічних процесів обслуговування.
27. Послуги, що надаються користувачам за допомогою комп'ютерних технологій.
28. Основні функціональні обов'язки системного адміністратора бібліотеки.
29. Значення курсу «Інформаційні технології в галузі».
30. Автоматизована бібліотечно-інформаційна система «УФД/Бібліотека» у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва.
31. Які основні цілі сучасної державної інформаційної політики в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.
32. Які інструменти використовуються для забезпечення збереження та доступу до електронних ресурсів у сфері архівної справи.
33. Яка роль бібліотек у сучасній державній інформаційній політиці.
34. Які принципи визначають сучасну державну інформаційну політику в галузі інформаційної бібліотечної та архівної справи.
35. Які технологічні та інноваційні рішення застосовуються для поліпшення управління інформаційними ресурсами у галузі архівної справи.
36. Що включають загальнотеоретичні засади дисципліни "Інформаційні технології в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.
37. Які переваги має використання інформаційних технологій у сфері архівної справи.
38. Які основні аспекти вивчаються в рамках теоретичних засад інформаційних технологій у галузі архівної справи.
39. Що означає термін "фішинг" у контексті технологій захисту інформації.
40. Які техніки використовуються для захисту безпеки паролів.
41. Чим відрізняється аутентифікація від авторизації в системі захисту інформації.
42. Як працює програмний фаєрвол у системі захисту комп'ютера.
43. Що таке двофакторна аутентифікація.
44. Які переваги надає автоматизація бібліотечних процесів.
45. Що таке Інтегрована бібліотечна система (ІБС).
46. Яку роль відіграють електронні каталоги у сучасних бібліотеках.
47. Які технології використовуються для збереження та відтворення книг у цифровому форматі.
48. Що таке ОРАС у системах бібліотечно-інформаційної автоматизації.
49. Що означає термін "автоматизація інформаційно-бібліотечних процесів" (АІБП).
50. Які основні завдання вирішуються за допомогою автоматизації інформаційно-бібліотечних процесів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Сучасні наукометричні бази, які містять інформацію про статті науковців: Web of Science, Researcher, ORCID, Scopus Author, Google Scholar.
2. Evergreen – інтегрована бібліотечна система.
3. Koha – перша вільна автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС).
4. OpenBiblio як проста у використанні система автоматизації бібліотек, яка містить функції традиційної АБІС.
5. Авторське право на електронні документи.
6. Авторське право.
7. Аналіз інноваційних форм та методів роботи бібліотек, архівів, музеїв.
8. АРМ «Адміністратор»: призначення та основні режими роботи. Загальна характеристика користвацького інтерфейсу.

9. АРМ «Книговидача». Загальна характеристика користувацького інтерфейсу.
10. АРМ «Читач». Призначення та головні характеристики. Загальна характеристика користувацького інтерфейсу.
11. Архівні інформаційні ресурси та локальні бази даних.
12. Види реклами роботи бібліотек, архівів, музеїв.
13. Виконання інформаційних запитів користувачів.
14. Використання документної інформації архівів через засоби масової інформації.
15. Віртуальна бібліографічна довідка.
16. Віртуальна довідка.
17. Дистанційне обслуговування різних категорій користувачів.
18. ЕК в бібліотеці, значення.
19. Електронний каталог як головний елемент традиційної АБІС. Електронний формуляр.
20. Зміст поняття оцифрування фондів.
21. Критерії друку статей, що входять до наукометричних баз даних.
22. Культура обслуговування користувачів.
23. Методика наповнення та поновлення сайту будь-якої бібліотеки, архіву, музею тощо.
24. Наукометричні бази даних відкритого доступу.
25. Наукометричні бази даних, електронні репозитарії, online бібліотеки, їх особливості та відмінності.
26. Основні етапи автоматизації бібліотеки.
27. Охарактеризувати електронну бібліотеку.
28. Потреби в архівній інформації та групи її споживачів.
29. Програма «УФД/Бібліотека», її використання.
30. Програми перевірки тексту на унікальність.
31. Рекламна діяльність як важливий засіб інформаційної діяльності бібліотечного закладу.
32. Розкрити значення електронної бібліотеки як бібліотеки майбутнього.
33. Розкрити суть понять «віртуальна бібліотека».
34. Сайт бібліотеки, його використання.
35. Система «ШБІЦ-інфо» – інформаційне забезпечення школьної бібліотеки, побудова системи.
36. Служба електронної доставки документів.
37. Управління автоматизацією бібліотеки.
38. Характеристика платних та безоплатних послуг користувачам.
39. Характеристика сайтів бібліотеки, архіву, музею.
40. Як бібліотека може використовувати електронні ресурси для підтримки освітніх програм та досліджень користувачів.
41. Як бібліотеки можуть використовувати електронні каталоги та онлайн-послуги для полегшення доступу до колекцій.
42. Як забезпечити безпеку та конфіденційність інформації при використанні Інтернет-сервісів в бібліотеці.
43. Як можна використовувати соціальні мережі для взаємодії з читачами та просування книг.
44. Як організувати онлайн-консультації та віртуальні заходи для читачів через Інтернет.
45. Як створити та підтримувати власний веб-сайт бібліотеки.
46. Яким чином можна впровадити систему електронного документообігу та архівування в бібліотеці.
47. Які інструменти веб-аналітики можна використовувати для оцінки ефективності бібліотечного веб-сайту

48. Які можливості надає використання електронних ресурсів та баз даних в бібліотеці через Інтернет.
49. Які основні сервіси Інтернету можуть бути використані для просування бібліотечних послуг.
50. Які сервіси віддаленого доступу до електронних ресурсів можна надавати для користувачів бібліотеки.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичне забезпечення курсу розміщене на платформі Moodle: Інформаційні технології в галузі : <http://vo.ukraine.edu.ua/course/view.php?id=9467>
2. Робоча навчальна програма з дисципліни «Інформаційні технології в галузі».

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

Інформаційні технології в галузі : презентація [Електронний. ресурс] – Режим доступу:
<http://eprints.zu.edu.ua/931/1/051bmunp.pdf>; <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-informacijni-tehnologii-u-suspilstvi-173229.html>.

Для інклюзивного навчання:

- наявність навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, форматах для осіб з інвалідністю;
- наявність матеріалів в електронному форматі до курсу розміщених на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/course/view.php?id=9467>

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Автозаповнювання – гнучкий і зручний інструмент автоматичного введення числових і текстових даних, що змінюються в межах заданого інтервалу

Автоматизована інформаційно-пошукова система – пошукова система, створена на базі електронно-обчислювальної техніки, призначена для автоматизованого пошуку в електронному каталозі

Авторські засоби мультимедіа – це прикладне програмне забезпечення (додатки), яке має заздалегідь підготовлені елементи для розроблення інтерактивних мультимедійних програм

Анімація - це процес переміщення об'єктів на екрані

Гностичні уміння - уміння, пов'язані з вивченням і аналізом аудіовізуальних навчальних засобів, діяльності викладача і учнів на заняттях, проведених з використанням ТЗН з метою розробки шляхів підвищення їхньої ефективності

Графічний редактор – це специфічний програмний засіб, що дозволяє створювати й перетворювати графічні зображення

Графічний редактор Paint – це програма призначена для створення, редагування і перегляду графічних зображень

Діаграма – графічне відображення числових даних

Засоби навчання – матеріальні й ідеальні об'єкти, які використовуються в освітньому процесі як носії даних, відомостей та інструменти діяльності, що застосовуються у процесі

Імітаційна програма – програма, яка дає змогу моделювати не тільки нерухомий світ, але й середовище, в якому рухаються об'єкти вивчення

Інтегрована система - програмний комплекс, який забезпечує декілька видів діяльності (написання рефератів, курсових проектів, оформлення звітів, виконання обчислень засобами електронних таблиць, створення таблиць, графіків та діаграм, пересилання робіт через комп'ютерну мережу)

Інформатика - наука, яка вивчає структуру і загальні властивості інформації, а також питання, пов'язані із збиранням, обробкою, зберіганням, пошуком, передаванням і використанням інформації в найрізноманітніших галузях людської діяльності.

Інформаційна діяльність - діяльність людини, яка пов'язана з процесами отримання, перетворення, нагромадження, зберігання, передавання та подання певних даних.

Інформаційна система - взаємозалежна сукупність засобів, методів і персоналу, які використовуються для зберігання, обробки й подання даних, відомостей з метою вирішення користувачем намічених завдань

Інформаційна технологія - сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для забезпечення ефективної діяльності людей в різноманітних виробничих і невиробничих сферах

Інформаційне забезпечення - сукупність єдиної системи класифікації й кодування повідомлень, уніфікованих систем документації, схем інформаційних потоків, що циркулюють в організації, а також методологія побудови баз даних

Інформаціологія - це унікальна наука про всі інформаційні явища, мікро й макродинамічні процеси безмежного Всесвіту

Інформація - це зміст будь-якого повідомлення, дані про щось, які розглядаються в аспекті передачі їх у часі і просторі

Інформологія - дисципліна про технології, телекомунікації, маршрутизації й передаванням інформації з використанням нейрорецепторних, провідних, теле, радіо і супутникових каналів зв'язку

Інформоміа - наука про закони інформації

Кернінг - враховування ширини символів у попарних комбінаціях (підтягування символів)

Комп'ютерна програма - запис певної системи правил (алгоритму) розв'язання задачі у вигляді послідовності команд або операторів однією з мов програмування (системою позначень для опису алгоритмів)

Комп'ютерна технологія навчання - використання комп'ютерів під час усіх видів навчальних занять та контролю знань, для індивідуального навчання, розвитку інтелектуальних і творчих можливостей учнів

Комплексне вміння - це сукупність взаємопов'язаних елементарних дій або операцій, які потрібні для розв'язання певного завдання

Комп'ютерна мережа - сукупність комп'ютерів, з'єднаних за певними правилами лініями зв'язку для забезпечення спільного доступу до ресурсів і обміну певними відомостями, даними

Конструктивно-проектувальні вміння - вміння, пов'язані з добором змісту і композицією матеріалу, який повідомляється за допомогою технічних засобів навчання, а також з плануванням навчально-виховної роботи за предметом з комплексним використанням ТЗН

Копіювання формули - це процес поширення дії формули, введеної в одну комірку, на інші комірки

Математичне й програмне забезпечення - сукупність математичних методів, моделей, алгоритмів і програм для реалізації цілей і завдань інформаційної системи, а також нормального функціонування комплексу технічних засобів

Метод проєктів - це метод в основі якого лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити

Мультимедійна технологія - це технологія, яка дозволяє за допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну даними, відомостями

Навчальний проєкт - це організаційна форма роботи, яка орієнтована на засвоєння навчальної теми або навчального розділу і становить частину стандартного навчального предмета

Операційна система - набір управляючих програм, які забезпечують роботу обчислювальної системи

Організаторські вміння - вміння, пов'язані з організацією передачі інформації за допомогою технічних засобів навчання, а також з організацією діяльності викладача і пізнавальної діяльності учнів на таких заняттях

Організаційне забезпечення - сукупність методів і засобів, що регламентують взаємодію працівників з технічними засобами й між собою в процесі розробки й експлуатації інформаційної системи

Педагогічне вміння роботи з технічними засобами навчання - це здатність викладача на основі власних психолого-педагогічних, методичних, спеціальних (предметних) і технічних знань успішно реалізувати за допомогою ТЗН освітньо-виховну мету навчання

Педагогічне тестування - це метод оцінювання знань, умінь, навчальних досягнень, компетентності учнів і студентів за допомогою тестів

Персональний комп'ютер - це електронний пристрій, призначений для автоматичної обробки даних, що поступають на його входи через спеціальні пристрої введення та для автоматичного виведення результатів обробки, що отримуються на виходах, через спеціальні пристрої виведення даних

Піксель - мінімальна ділянка зображення, якій незалежним способом можна задати будь-який колір

Портфоліо проекту - це комплект інформаційних, дидактичних і методичних матеріалів до навчального проекту, розроблений з метою його ефективної організації та навчання з теми, яка відповідає навчальній програмі базового курсу

Правове забезпечення - сукупність правових норм, що визначають створення, юридичний статус і функціонування інформаційних систем, що регламентують порядок одержання, перетворення й використання інформації.

Презентація - це набір слайдів, у яких текст поєднується з графічними об'єктами, рисунками, звуком, відео та мультиплікаційними ефектами

Програма - послідовність команд, за якою комп'ютер обробляє дані

Програмне забезпечення - це набір програм, складених для певного комп'ютера

Програмний засіб - програма на носії даних із програмною документацією, розроблених відповідно до нормативних документів і придатних для використання за своїм призначенням

Растрове графічне зображення - зображення, які формуються в процесі перетворення графічних даних з аналогової форми на цифрову

Редагування - процес внесення змін у текст

Резистивна матриця - це двохшарова сітка з тонких провідників, розділена повітряним зазором і вмонтована в пластикову поверхню інтерактивної дошки

Робоча книга - сукупність аркушів, розміщених в одному файлі

Робоча, поточна комірка - комірка таблиці, в якій перебуває курсор

Робочий аркуш - електронна таблиця, яка розміщується в пам'яті ПК після його завантаження

Створення портфоліо - це процес збирання, перегляду, поповнення змістової, методичної інформації, що стосується певної навчальної чи дослідницької теми, уроку, різних форм оцінювання діяльності учнів, прикладів їх робіт з метою зацікавлення до предмету

Сучасна інформаційна технологія - це сукупність засобів, методів і прийомів збирання, зберігання, опрацювання, подання та передавання повідомлень, що розширює знання людей та розвиває їхні можливості щодо управління технічними та соціальними процесами.

Табличний курсор - робоча, поточна комірка, відокремлена рамкою

Табличний процесор Excel - це пакет прикладних програм, орієнтований на опрацювання даних, поданих у табличній формі.

Текстовий процесор - програма, призначена комп'ютерної підготовки повноцінних документів, від особистих листів до офіційних паперів

Технічне забезпечення - комплекс технічних засобів, призначених для роботи інформаційної системи, а також відповідна документація на ці засоби й технологічні процеси

Технічні вміння - це вміння, які пов'язані зі специфікою застосовуваної у навчальному процесі техніки

Технічні засоби навчання (ТЗН) - це обладнання (специфічні носії навчальних матеріалів) й апаратура, що застосовуються в навчальному процесі з метою підвищення його ефективності

Трекінг - регулювання густини символів у рядку

Узагальнене вміння - це сукупність взаємопов'язаних комплексних умінь, які дають змогу розв'язувати систему завдань

Форматування - встановлення параметрів відображення тексту в документі

7.3. Рекомендована література

Основна:

1. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. Чинний з 2014-07-01. [Б. м., б. р.]. III, 41 с.
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидавництва і книгорозповсюдження: Закон України від 19.06.2022 р. № 2313-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2313-20#n42>.
3. Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»: проект прийнятий у Верховній Раді 08 верес. 2021 р. за № 5002, діє в ред. від 01 січ. 2022 р. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/27-sichnya-vpershe-pryjnyato-zakon-ukrayiny-pro-biblioteku-i-bibliotechnu-spravu-u-1995-rotsi/>.
4. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 13. Ст.91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
5. Про доступ до публічної інформації: Закон України ред. 13.12.2022, чинний з 31.03.2023 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T112939>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України зі змінами № 2646-VIII від 06 груд. 2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст.170.
7. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T222136>.
8. Про Стратегію кібербезпеки України : Указ Президента України №447/2021 від 14 трав. 2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4472021-40013>.
9. Програми, проекти / Українська бібліотечна асоціація. URL: <https://ula.org.ua/255-programi-proekti>.
10. Про затвердження Правил охорони праці для працівників бібліотек : Наказ, Правила Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12.12.2012 р. № 1398. *Офіційний вісник України*. 2013. № 7. С. 37, Ст. 245, код акту 65538/2013. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0041-13>.
11. Інструкція для користувачів комп'ютерної мережі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL : http://www.nbuv.gov.ua/law/i_comp.pdf.
12. Про проведення есперименту за інноваційним освітнім проектом «Шкільна електронна бібліотека» «ШБІЦ-інфо»: наказ М-ва освіти і науки від 5.08.2014 р. № 900. Бібліотечно-інформаційна система «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»: презентація бібліотечно-інформаційної системи «Шкільна електронна бібліотека» «ШБІЦ-інфо». URL: <https://imzo.gov.ua/bibliotechno-informatsiyna-sistema-shkilna-elektronna-biblioteka-shbits-info/>.
13. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 240с.
14. Денисенко О. Етапи електронного документообігу: уніфікація та приймання документів. *Довідник секретаря та офіс-менеджера*. 2017. №5. С. 4–14.
15. Лесюк О. Мобільні технології та сучасні інформаційні послуги у бібліотеках вищих навчальних закладів України. *Вісник Книжкової палати*. 2017. № 12. С. 43–47.
16. Марущак А. І. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом : курс лекцій. Київ. КНТ, 2017. 208 с.

Допоміжна:

1. Баловсяк Н. Як зберегти дані: програми для резервного копіювання інформації. *Діловодство та документообіг*. 2015. № 7. С. 62–73.
2. Грогуль О. Інформаційно-аналітична діяльність Рівненської державної обласної бібліотеки. *Вісник Книжкової палати*. 2012. № 3. С. 19–23.
3. Карпенко І. Третя версія АБІС «УФД/Бібліотека». *Бібліосвіт*. 2017. № 4. С. 34–49.
4. Лобузін К. Адаптація лінгвістичних засобів наукової бібліотеки до вимог інтернет-середовища та міжнародних стандартів. *Бібліотечний вісник*. 2017. № 4. С. 3–8.

5. Меньківська Н. Види інформаційної діяльності державних архівів України. *Вісник Книжкової палати*. 2011. № 9. С. 28–32.
6. Моніторинг українського законодавства. *Діловодство та документообіг*. 2015. №8 С. 64–66.
7. Назаровець С. Бібліотека 4.0: технології та сервіси майбутнього. *Бібліотечний вісник*. 2017. № 5. С. 3–14.
8. Основні технології інформаційної діяльності / Системи технологій : навч. посіб. / М-во освіти і науки України. Київ, 2009. С. 150–166.
9. Поліщук О. Редагування електронних каталогів – новий напрямок підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів бібліотек : автоматизація бібліотечних процесів. *Бібліотечний форум України*. 2007. №04. С. 27–30.
10. Рудник-Карватова З. Е. Упорядкування термінології для потреб інформаційно-пошукової системи iSybislaw. *Українська мова*. 2016. № 3. С. 105–117.
11. Рудь І. Пошукові системи та оптимізація пошуку інформації в аналітичних відділах бібліотек. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України*. Київ. 2015. Вип. 41. С. 573–587.

7.4. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Закони України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/32/2023-вр>.
1. Закони України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/2012-вр>.
2. Закони України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1388-17>
3. АІБС «УФД/Бібліотека» програмна система комплексної автоматизації бібліотеки». URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/dovidnyk/index.php3>. <https://ush.com.ua/>
4. Автоматизація бібліотечної справи: URL: <http://library.ridne.net/forum/1>.
5. Віртуальна бібліографічна довідка; Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html.
6. Інформаційно-бібліотечний центр. Освітні програми. Автоматизація бібліотечних технологій: нові можливості і перспективні рішення URL: <http://portal.mubint.ru/library/webinars/catalogue/Pages/default.aspx>.

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук, карта	проектор
Практичне заняття	наочні (карта) та роздаткові матеріали, ноутбук, МКР	спеціалізований кабінет № 103 «Кабінет документознавства та інформаційної діяльності», № 208 лабораторія інформаційно-аналітичної діяльності, приміщення комп'ютерного класу № 315